

*Мектептин
тарбиялык сабактары*

5-класс, IV-чейрек

“ӨНӨРЛҮҮ – ӨЛБӨЙТ”

Пайдаланылган адабият:

- Акматов Кыялбек
Камутович, Муратов
Абдыкерим
Жаркынбаевич.
**Мектептин тарбиялык
сабактары.**
*Педагогикалык адистик
берүүчү окуу жайлар
үчүн окуу куралы.* – Б.:
2019.-162-164-бб.

п.и.к., ага илимий кызматкери
Супатаева Эльвира Акиновна
elvira-kg@yandex.ru

ӨНӨРЛҮҮ – ӨЛБӨЙТ

**Сабактын
максаты:**

Окуучулар өнөрдүн баркын,
өнөрлүү адам эч нерседен
кем болбостугун түшүнүшөт.

Сабактын жабдылышы:

Сабактын жүрүшү:

Чат-группа

Мугалим
окуучуларга
жомокту окуп
берет.

Жомокту
окугандан
кийин

чат-группада
талкуулашат

Өнөрдүн баркы

Чоң энем дайыма кишинин пайдалуу иш жасашы керек экенин айтчу. Ар дайым тамакка олтурганыбызда мага:

- Ар бир киши жыгачтан болобу, темирден болобу же башка нерседен болобу, өз колу менен адамзатка пайдалуу бир иш жасоосу керек, - дээр эле.

- Дүйнөдө жаш жигиттин ак мээнети менен бир чеберчилик үйрөнүп, пайдалуу бир эмгек калтырганынан артык нерсе жок. Ушундай өнөрүң барбы, айтчы? Жөнөкөй бир үстөл, же бир отургуч, же бир табак, эң эле болбогондо кофе чөйчөгүн жасай аласыңбы? Колуңдан келген бир өнөрүң барбы, балам? – деп, жемелүү көз карашы менен тиктеп калар эле. Билем, баары сени жазуучу деп эсептейт. Бир нерселерди чийгилеп эле жатасың, түшүнүп турам, балким бир жазуучусуң, бирок колуңдан келгени, үйдө тамекинин түтүнүнө толтургандан башка эч нерсе эмес. Менин оюча ишке жарай турган, көзгө басар, колдонула турган нерсе жасашың керек, бул өтө маанилүү, балам. Сага бир жомок айтып берейинби?

<https://www.youtube.com/watch?v=8-Cs1Q3wJnA&feature=youtu.be>

Илгери Иран ханынын бир баласы бар экен. Сүйүү деген ушундай болот турбайбы, ал бала бир кедей чабандын кызына ашык болуп калыптыр. Атасына келип:

- Ата, мен бир чабандын кызын жакшы көрүп калдым. Ошол кыз менен баш кошоюн дедим эле, - дейт. Атасы каарданып:

- Ошондой да болобу, балам? Сен хандын баласысың. Мен өлсөм тактыма сен олтурасың. Чабандын кызы сарайга кантип жарашсын?

Хандын баласы болбой, атасына жалбарып:

- Айланайын атаке, мен ал кызды абдан жакшы көрөм. Эгер ага үйлөнбөсөм, өлөм - деп, атасынын кулагын жейт. Атасы баласын кыя албай:

- Мейли, балам, жуучу жиберип, кызды суратайын, - дейт. Ошентип, вазирин кызга жуучу кылып жиберет. Вазири кызга барып, хандын уулу аны сүйгөнүн жана ага үйлөнгүсү келгенин айтат. Анда чабандын кызы:

- Макул. Хандын уулу эмне иш кылат? – десе, вазир чочуп кетет:

- Хандын уулубу? Бул кандай суроо? Хандын уулун да эмне иш кылат деп сурачу беле? Хандын уулу кайдан иштесин! – дейт.

- Жок, - дептир кыз. - Хандын баласы болсо да, бир чеберчиликти үйрөнүшү керек. Мен колунан эч нерсе келбеген бирөөгө, хандын баласы болсо да, турмушка чыга албайм.

Вазир башын жерге салып, ханга айтат. Ага кыздын айткандарын айтып берет. Анда хан баласын чакырып:

- Эгер сен ал кызды ошондой эле катуу сүйсөң, бир чеберчилик үйрөн же ал сүйүүдөн баш тарт, - дейт.

Анда уулу: “Мейли, мен анда чий токуганды үйрөнөйүн”, - дейт экен. Айлар бою чарчабай, тажабай аракет, көңүл коюп, чий токуганды үйрөнө баштайт.

Барган сайын чеберчилиги артат. Кооз оймолорду жаратып, түрдүү-түрдүү түстөргө боеп, кооз чийлерди токуйт. Чеберчилиги өскөндөн кийин вазирди кайра жуучу кылып, колуна чий берип кызга жиберешет. Вазир кызга “мына” деп хандын уулунун токуган чийлерин көргөзөт.

Чабандын кызы, өрүлгөн чийлерди көрүп, абдан кубанып, сунушуна макул болот. Ошентип кыз келин болуп сарайга барат. Күндөрдүн биринде хандын баласы көчөдө сейилдеп басып жүрсө, бир кербен сарай учурайт. Сарайдын ичи таза, эшик болсо ысык болот, күндүн ысыгына чыдабай, ошол сарайга кирип, бир бурчка олтурат. Бирок ал сарай ууру, каракчылардын сарайы экен. Ал сарайга киргендерди каршылык кылууга мүмкүнчүлүк бербей, шап кармап, зынданга ыргытышчу экен.

Күндөрдүн биринде баласы каракчыларга: “Мен сонун-сонун чийлерди токуйм. Бул чийлер абдан кымбат турат. Мага бир аз камыш, анан үстөлүмө чырак берсеңиздер, силерге эң кооз чийлерди токуп берейин”, - дейт. Каракчылар баланы угуп, айтканын кылышат. Арадан үч күн өтпөй бала түрдүү-түрдүү, кооз чийлерди токуп берет да: “Бул бойролорду алып, Иран ханынын сарайын барсаңар, чийлерди көрүп, силерге бир ууч алтын берет” - дейт.

Каракчылар чийлерди жондоруна көтөргөн бойдон, хандын сарайына жетип барышат. Хан бир көрүштө чийдин оймолоруна, кооздугуна айраңтаң калат. Бойролорду келинине жиберет.

“Бул чийлерди сатып алышыбыз үчүн алып келишиптир. Эгер ал жакса, ал” - деп кабар берет. Чабандын кызы ар бир оймону өз-өзүнчө изилдеп, оймолордун токулушунан күйөөсүнүн ага жашыруун кабар жибергенин түшүнөт. Хандын баласы кайсыл жакка жашырылганын чийдин оймолору менен көргөзүптүр. Аялы катты окуур замат жүгүрүп келип, ханга айтат. Хан каркчылардын сарайына сакчыларын жиберип, сарайды басып алып, каркчыларды кармашат. Хандын уулу сарайга, чабандын кызына кайтып келет да:

- Кымбаттуу жарым, сен мени өлүмдөн сактап калдың, сага карызым, - дейт. Хан дагы чабандын кызынын акылдуулугуна абдан ыраазы болуп, аны жакшы көрүп, кучактайт.

Ошентип, жомогун айтып бүтүргөн чоң энем: “Түшүндүңбү эми, жашоодо өнөрдүн маанисин?” дегенде, мен: “Ооба, түшүндүм. Бир аз акча таап, араа, жыгач сатып алайын. Анан каалаганыңыздай бир үстөл же китеп текчесин жасап берем” - дедим.

Суроолор жана тапшырмалар:

- Жомоктон эмнени түшүндүң?
- Өнөрдүн баркы канчалык экенин жомоктун негизинде түшүндүрүп бер?
- Пайдалуу өнөрлөрдү санап бере аласыңарбы?

Үй тапшырма:

“Өнөрлүү - өлбөйт” деген темада
сүрөт тарткыла.

Пайдаланылган адабият:

- Акматов Кыялбек
Камутович, Муратов
Абдыкерим
Жаркынбаевич.
**Мектептин тарбиялык
сабактары.**
*Педагогикалык адистик
берүүчү окуу жайлар
үчүн окуу куралы.*— Б.:
2019.-162-164-бб.

Кыргыз билим берүү академиясы

www.kao.kg /электронные ресурсы

п.и.к., ага илимий кызматкери

Супатаева Эльвира Акиновна

elvira-kg@yandex.ru